

Z BADAŃ NAD RZEŹBĄ CMENTARZA ŁYCZAKOWSKIEGO WE LWOWIE

Marcin Biernat
(Zamek Królewski na Wawelu)
Wykład w j. polskim

**Wtorek, 25 kwietnia 2017
godz. 18:30**

Sala Mikołaja Kopernika (Biblioteka)

Polska Akademia Nauk
Stacja Naukowa w Wiedniu
Boerhaavegasse 25, 1030 Wien
🚊71 Kleistgasse 🚶Rennweg

Prosimy o zgłaszanie
udziału na adres: talik@viennapan.org

**Prezentacja projektów badawczych
Stypendystów Fundacji Lanckorońskich**

Cmentarz Łyczakowski we Lwowie to najważniejsza nekropolia i galeria rzeźby na terenach dawnej Rzeczypospolitej. Jednymi z pierwszych poświęconych mu publikacji były: eseistyczny przewodnik autorstwa Władysława Ciesielskiego z r. 1890, jedynie miejscami wychodzący poza atrybucje poszczególnych rzeźb oraz jego krytyczna recenzja pióra rzeźbiarza Juliana Markowskiego, zawierająca wyraźny zarys rozwoju rzeźbiarstwa lwowskiego w. XIX. Na poważną monografię cmentarza trzeba było jednak czekać aż do r. 1988, kiedy to pojawiła się słynna książka historyka Stanisława S. Nicieji, która doczekała się już czterech wydań (1988, 1989, 1998, 2010). Ostatnio historyk sztuki Jurij Biriulow w r. 2007 wydał swoją dysertację habilitacyjną na temat przemian stylowych rzeźby lwowskiej od końca w. XVIII do r. 1939 (wydanie w j. ukraińskim w r. 2015), dając syntetyczny wykład oparty na dogłębnej kwerendzie w archiwach i periodykach lwowskich, do których Niciejka nie miał dostępu.

Dotychczasowa literatura poświęcona łyczakowskiej nekropolii koncentruje się prawie wyłącznie na wątkach atrybucyjnych i biograficznych oraz na klasyfikacji stylowej dzieł. Niemal całkowicie pomija kwestie inspiracji formalnych, a także zagadnienia genezy ikonografii rzeźb i nagrobków. Tymczasem odrębne studia nad poszczególnymi obiektami, polegające na pogłębionej kwerendzie w archiwach, prasie i zasobach ikonograficznych, poparte analizą porównawczą, dają szansę na rozwinięcie dotychczasowego stanu badań. Wskazanie wzorów formalnych w postaci projektów, analogii oraz powtórzeń pozwala w konsekwencji na uściślenie datowania obiektów i postawienie nowych atrybucji. Odszukanie nowych materiałów ikonograficznych jest przy tym wyjątkowo istotne dla bieżącej i przyszłej opieki konserwatorskiej nad łyczakowską nekropolią.

Prelegent zaprasza na niekonwencjonalny „spacer” po cmentarzu Łyczakowskim, podczas którego zaprezentuje wyniki swoich dotychczasowych badań, dotyczących pomników nagrobnych odnowionych w l. 2008-2016 z funduszy polskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przez mieszane polsko-ukraińskie zespoły konserwatorskie. Zakres prezentowanego materiału będzie charakteryzować się dużą rozpiętością czasową; od pomników klasycystycznych z przełomu wieków XVIII i XIX, do modernistycznych nagrobków powstałych w okresie międzywojennym.

Marcin Biernat (ur. 1980), historyk sztuki, absolwent Instytutu Historii Sztuki UJ. Zajmuje się sztuką nowożytną i nowoczesną ze szczególnym uwzględnieniem Lwowa i terenu byłej Galicji. Wieloletni uczestnik programu inwentaryzacji zabytków na Kresach; autor i współautor kilkunastu monografii opublikowanych w serii wydawniczej Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej, cz. I: Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego (t. 11-23), wydawanej pod redakcją naukową prof. Jana Ostrowskiego przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie. Od r. 2008 gromadzi dokumentację historyczno-artystyczną lwowskiej rzeźby nagrobnej wspomagającą odnowę zabytków cmentarza Łyczakowskiego prowadzoną przez mieszane polsko-ukraińskie zespoły konserwatorów dzieł sztuki.